

POSTGRADUATE OPLEIDING EXECUTIVE TEAMCOACHING

VU **VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM**

IS VERDER KIJKEN

CENTER FOR EXECUTIVE COACHING

Het Center for Executive Coaching van de Vrije Universiteit is een kenniscentrum als onderdeel van de School of Business and Economics. Binnen dit centrum worden postgraduate en masteropleidingen aangeboden aan executive coaches, executive teamcoaches en commissarissen en toezichthouders met ervaring, die verder willen werken aan hun eigen professionalisering en die bij willen dragen aan de ontwikkeling van hun vak. Het centrum slaat de brug tussen wetenschap en praktijk door onderzoek te stimuleren naar vraagstukken die verband houden met de effectiviteit van coaching en werkrelaties. Door actief contact te houden met alumni draagt het centrum bij aan de ontwikkeling van een community van beroepsbeoefenaren die hun vak serieus nemen en die willen bijdragen aan de verdere (academische en praktische) ontwikkeling van de coachingsprofessie.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de website:
ee.sbe.vu.nl/executive-teamcoaching

1 AANLEIDING EN DOEL VAN HET PROGRAMMA EXECUTIVE TEAMCOACHING

Als gevolg van de wereldwijde crisis staan veel organisaties onder druk. Dit vraagt veel van bestuurders en directieleden. De nieuwe generatie bestuurders zoekt steeds vaker externe begeleiding bij reflectie binnen het directieteam in de vorm van executive teamcoaching.

Executive teamcoaching is een waardevol middel om goed te blijven samenwerken, om het team op een hoger niveau van ontwikkeling te brengen en om conflicten vroegtijdig aan te pakken. Zeker wanneer je geconfronteerd wordt met herhalende communicatie- en interactiepatronen in het directieteam. Bestuurders en directieleden krijgen niet meer zo vaak feedback op hun eigen functioneren en onderlinge samenwerking. En zelfs als ze er om vragen is het niet zeker dat de mensen om hen heen zich veilig genoeg voelen om deze feedback te geven. Er wordt veel geprojecteerd op leiders in organisaties. Een blik van buiten is daarom een waardevolle aanvulling, mits een teamcoach over voldoende lef, scherpte, nieuwe perspectieven en kennis over groepsprocessen beschikt.

De postgraduate opleiding Executive Teamcoaching (PGO-TC) is een programma voor teamcoaches die met managementteams, directieraden en besturen werken. De opleiding is bedoeld voor teamcoaches die hun kennis willen actualiseren, hun eigen werkwijzen tegen het licht willen houden, zich meer bewust willen zijn van de keuzes die ze maken tijdens de teaminterventies en graag de eigen ervaring willen toetsen aan die van ervaren collega's. Werken met 'zware' teams vraagt veel van jezelf als begeleider. Hoe zorg je dat je stevig staat, wat doe je als je onzeker wordt? De postgraduate opleiding Executive Teamcoaching is een programma voor reflectieve teamcoaches die zich verder willen professionaliseren in de volle breedte van het vak.

In het programma maakt u kennis met ervaren docenten en begeleiders die werkzaam zijn als executive teamcoach en die graag hun kennis en ervaring met u willen delen, en samen met u verder willen ontwikkelen. Doel is om een stevig fundament onder de eigen ontwikkeling als teamcoach te leggen. Een belangrijk neven doel is om met elkaar een community van ervaren teamcoaches te vormen die samen het vak verder ontwikkelen.

VISIE OP TEAMCOACHING

Het coachen van directieteams is een manier van werkgerelateerd leren waarbij reflectie op de samenwerking centraal staat. Niet als doel op zich, maar om het

functioneren van de organisatie verder te versterken en de doelstellingen van de organisatie te realiseren. Door teamcoaching worden teams én de individuele leden van die teams ondersteund in het vergroten van hun professionaliteit, door hun eigen relatie tot ervaringen en vraagstukken te bespreken. De teamcoach werkt aan het stimuleren van reflectie, het vrijmaken van kwaliteiten en het overwinnen van obstakels voor verdere ontwikkeling. Deze zijn vaak terug te voeren op de fase waarin het directieteam zich bevindt. Een startend directieteam vraagt om andere interventies dan een team dat al jaren vastloopt op herhalende patronen. Teamcoaches kunnen verschillende stijlen en methodieken inzetten, afhankelijk van de vraag en de context, en zetten vooral ook zichzelf in. De relatie tussen teamcoach en team is van essentieel belang voor de effectiviteit van de coaching. In het programma krijgt deze relatie dan ook veel aandacht.

DOEL VAN HET PROGRAMMA

Doel van het programma is deelnemers te ontwikkelen:

- in hun theoretische kennis over het leven aan de top van organisaties. We onderscheiden hierbij een aantal relevante kennisgebieden namelijk: *sociale psychologie, systeemdyndamica, corporate governance, psychodynamica en leiderschapstheorie*;
- in een kritische evaluatie van bestaande teamcoachingsmodellen en theorieën;
- tot een kritisch en weloverwogen gebruik van coachingsstijlen en andere (ook niet alledaagse) vaardigheden;
- in de ethiek en verantwoordelijkheid van de executive teamcoach;
- in hun zelfkennis en zelfreflectie als één van de belangrijkste voorwaarden voor effectieve teamcoaching.

Deelnemers werken tijdens het programma aan hun eigen praktijktheorie over teamcoaching in de drie leerlijnen:

1. De leerlijn *kennisontwikkeling* op basis van state-of-the-art academische kennis op een aantal relevante kennisdomeinen.
2. De leerlijn *interventiekunde* door zowel het delen als ervaren van verrassende teaminterventies.
3. De leerlijn *zelfreflectie* door supervisie en intervisie met ervaren collega's en het opdoen van ervaring met alternatieve en creatieve werkvormen.

Door het volgen van deze drie leerlijnen is er in het programma aandacht voor alle relevante ontwikkeldimensies van executive teamcoaches, namelijk zowel de mentale, emotionele, fysieke en spirituele dimensie. Aan het einde van het traject integreren deelnemers de aangeboden onderdelen in een eigen praktijktheorie over effectieve teamcoaching en hun eigen stijl en effectiviteit als executive teamcoach. Dit laatste is ook onderdeel van de toetsing.

DOELGROEP

Het programma is bedoeld voor meer ervaren teamcoaches die een substantieel deel van hun tijd besteden aan teambegeleiding en de ambitie hebben hun vaardigheden op executive niveau in te zetten. Van deelnemers verwachten wij dat ze tijdens het programma 1 tot 2 lopende opdrachten hebben op dit gebied. Deelnemers hebben ervaring met leidinggeven, adviseren en/of of trainen van teams en voldoende senioriteit om andere deelnemers effectief feedback te geven. Deelnemers zijn in staat en bereid tot zelfreflectie.

Het startniveau is academisch of equivalent aan academisch.

We werken met minimaal 12 en maximaal 21 deelnemers.

2 LEERFILOSOFIE EN UITWERKING PROGRAMMA

De opleiding bestaat uit vijf modules van twee dagen. In deze modules creëren we een stevige basis en bewustwording van keuzes in het vak. Meervoudig kijken staat centraal tijdens de workshops.

Elke module bestaat uit 5 aaneengesloten dagdelen. Iedere workshop start met een 30 minuten durend *reflectief proces* gericht op zelfbewustzijn, mindfulness en groepsontwikkeling.

De eerste dag van elke module staat één van de relevante *kennisdomeinen* centraal. Hierbij werken we met theoretische inleidingen, interactieve oefeningen en experimenteeruimte. De tweede dag staan de leerlijnen *interventiekunde* en het ontwikkelen van *zelfkennis* centraal door middel van supervisie. Het leren van en met elkaar is een belangrijk element in deze opleiding. Deelnemers aan het programma zijn bereid om hun eigen casuïstiek in te brengen. De supervisie vindt plaats in overzichtelijke groepen en wordt begeleid door supervisiebegeleiders.

De vijf workshops volgen het volgende ritme en gaan achtereenvolgens over:

1. Het leven in een groep
2. Het leven in een patroon
3. Het leven in een structuur
4. Het leven in een systeem
5. Het leven aan de top

WORKSHOP 1:

HET LEVEN IN EEN GROEP: SOCIALE PSYCHOLOGIE

- leerdoelen en kennismaken
- de sociale psychologie van teams en groepen
- contracteren
- disfunctionele en irrationele groepsprocessen
- werken met containment
- supervisie

WORKSHOP 2:

HET LEVEN IN EEN PATROON; SYSTEEMDYNAMICA

- (gedrags)patronen in teams en organisaties
- de effecten van defensieve routines op leren en ontwikkelen
- diagnosticeren en interveniëren: herkennen en (helpen) doorbreken van disfunctionele patronen
- patronen tussen coach en team
- supervisie

WORKSHOP 3:

HET LEVEN IN EEN STRUCTUUR: CORPORATE GOVERNANCE & MACHT

- topstructuur en bestuursmodellen: state of the art en ontwikkelingen
- begeleiden van spanningen in bestuurs- en directieteams
- formele en informele macht
- werken met organisatieopstellingen
- supervisie

WORKSHOP 4:

HET LEVEN IN EEN SYSTEEM: PSYCHODYNAMICA

- onderstroom vanuit psychoanalytisch perspectief
- schaduwzijden van leiders
- overdracht en tegenoverdracht
- sociale defensies in organisaties
- supervisie

WORKSHOP 5:

HET LEVEN AAN DE TOP: HET LEVEN ALS COACH VAN EXECUTIVE TEAMS

- ontwerpen van interventies en werkvormen in teams
- afscheid nemen van het team
- presentatie van de eigen praktijktheorieën.

Programmaleider is drs. Mieke Reidinga. Drs. Martijn Vroemen treedt op als docent over werken met teams in workshop 1 en 5 en is supervisiebegeleider. Prof. dr. Yvonne Burger zal in workshop 3 en 5 ingaan op corporate governance en spanningen aan de top en is daarnaast supervisiebegeleider. Dr. Arend Ardon zal als gastdocent optreden in workshop 2 over systeemodynamica. Drs. Oscar David zal in workshop 3 ingaan op het thema macht en het werken met organisatieopstellingen, daarnaast treedt hij op als supervisiebegeleider. Dr Saskia de Maat is gastdocent in workshop 4 over het psychodynamisch perspectief op leiderschap en coaching. Mr. Petra Keuchenius is verantwoordelijk voor het aandachtsgebied mindfulness in de leiderschapspraktijk.

Al deze begeleiders zijn zeer ervaren executive (team)coaches en als docenten reeds jaren betrokken bij postgraduate onderwijs, onderzoek en publicaties in het vakgebied.

DOCENTEN EN BEGELEIDING

Arend Ardon (1967) is sociaal psycholoog en bedrijfskundige en eigenaar van The Change Studio. Vanuit zijn onderneming werkt hij met collega's en opdrachtgevers aan moderne wegen naar vernieuwing. De rode draden: *Lead. Inspire. Create*. Hij doceert aan diverse business schools. In 2009 promoveerde hij aan de Vrije Universiteit te Amsterdam op zijn proefschrift over leiderschap in complexe veranderprocessen. Hij is een veelgevraagd spreker. Van zijn boek *Doorbreek de cirkel!* werden inmiddels 30.000 exemplaren verkocht. Onlangs werd het boek in het Engels uitgegeven (*Break the Cycle!*). Ook zijn recente boek *Ontketen vernieuwing!* is een bestseller. Arend ontwikkelde met Elephant Road zijn online course over Veranderen en Vernieuwen, speciaal voor de smartphone en tablet. Met veel video, interactieve tests en een bibliotheek met verdiepingsmateriaal (<http://bit.ly/2qLLDr0>).
Meer info: changestudio.nl

Yvonne Burger is deeltijdhoogleraar aan de Vrije Universiteit en werkt daarnaast als zelfstandig organisatieadviseur en executive (team) coach. Haar adviesterreinen zijn organisatieontwikkeling, teamontwikkeling en individuele ontwikkeling. Zij heeft (internationale) ervaring in verschillende branches – zowel binnen het

bedrijfsleven als binnen de overheid - en is lid van de Orde voor Organiseatiekundigen en Adviseurs. Namens de OOA is zij Academic Fellow van de ICMCI. Zij is lid van een aantal adviesraden, waaronder die van de Rechtbank Gelderland. Yvonne publiceert regelmatig in boeken en tijdschriften en spreekt op congressen en symposia. Met Erik de Haan schreef zij *Coachen met collega's* dat onlangs in de vijfde druk verscheen, en met Léon de Caluwé en Paul Jansen het boek *Mensen Veranderen*. In 2013 verscheen haar boek *Spiegel aan de top*, over de praktijk van executive coaching. www.yvonneburger.nl

Prof. dr. Yvonne Burger

Drs. Oscar David

Oscar David

is organisatiepsycholoog, executive coach, bestuursadviseur en spreker op het gebied van leiderschap en verandering. Hij heeft als docent zeer ruime ervaring op het gebied van executive teamcoaching programma's. De afgelopen 25 jaar begeleidde hij leiders en professionals in de top van een groot aantal internationale ondernemingen, financiële instellingen, ministeries en andere overheidsorganisaties en zorginstellingen. Oscar David heeft vele publicaties op zijn naam staan en is auteur van diverse boeken, waaronder de recent verschenen werken *Het enneagram in management* en *Macht! – van instinct tot integriteit*. www.oscardavid.nl

Saskia de Maat werkt sinds 2007 in eigen praktijk als psychoanalytisch executive coach, docent, spreker en supervisor. Zij begeleidt executives vanuit een diepgaand psychoanalytisch en systemisch perspectief bij hun persoonlijke en leiderschapsontwikkeling en biedt supervisie en intervisie aan coaching en klinische professionals.

Saskia doceert over verschillende psychoanalytische thema's bij onder meer de Stichting Bedrijfskunde (leiderschapsprogramma) en de RINO Amsterdam waar zij masterclasses 'Psychodynamisch perspectief op Coaching' en 'Talking to the Unconscious' verzorgt. Zij is tevens verbonden aan het programma van de Executive Master in Change (EMC) op INSEAD. Saskia

Dr. Saskia de Maat

promoveerde in 2007 op de werkzaamheid van psychoanalytische therapieën en werkte als behandelaar tussen 2008 en 2017 bij het Nederlands Psychoanalytisch Instituut in Amsterdam.

Saskia studeerde Communicatiekunde en Marketing en werkte 12 jaar bij Akzo Nobel in communicatie en marketing management functies, alvorens zij koos voor een nieuwe richting en startte met de studie Psychologie. Na deze studie werd zij opgeleid als GZ-psycholoog, Psychotherapeut en Psychoanalyticus.

Mr. Petra Keuchenius

Petra Keuchenius werkt als executive (team) coach en yoga- en mindfulness docent in het bedrijfsleven. Zij maakt daarbij gebruik van haar ruime ervaring als leider in het bedrijfsleven waaronder als lid van het directieteam van een grote organisatie.

Zij werkt in organisaties met leiders en teams aan bewust leiderschap en optimale samenwerking. Mindfulness zet zij daarbij in om executives en professionals in deze tijd van constante verandering inzicht en vaardigheid aan te reiken. Zodat ze te midden van de toenemende externe impulsen in verbinding en in balans de juiste beslissingen kunnen nemen en effectieve resultaten kunnen bereiken.

Voor de postgraduate opleidingen 'Executive Coaching'

en 'Executive Teamcoaching' van de Vrije Universiteit is zij verantwoordelijk voor het aandachtsgebied mindfulness in de leiderschapspraktijk. Zij is als consultant en mindfulness trainer verbonden aan Potential Project de grootste internationale organisatie op het gebied van leiderschaps en andere trainingen voor het bedrijfsleven gebaseerd op mindfulness. www.petrakeuchenius.nl

Mieke Reidinga is werkzaam als zelfstandig organisatie-adviseur en teamcoach. Zij begeleidt organisaties bij het realiseren van strategische opgaven en verandervraagstukken, door te adviseren over veranderkundige interventies en op te treden als teamcoach voor directie en management. Tevens is ze begeleider voor leiderschapsontwikkeling en bij samenwerkingsvraagstukken.

Mieke is kerndocent bij Schouten University in de mastermodules Veranderkunde en Professioneel adviseren. Eerder was zij 4 jaar aan de VU verbonden als docent van de Basisopleiding management consultant.

Drs. Mieke Reidinga

Mieke studeerde bedrijfskunde en werkte daarna 12 jaar bij Twynstra Gudde. Als managing partner leidde zij de adviesgroep HRM Strategie & Instrumenten en later de adviesgroep Organisatieontwikkeling.

Drs. Martijn Vroeman

Martijn Vroeman is zelfstandig gevestigd coach en adviseur en initiatiefnemer van Teamchange, een netwerk van zeer ervaren organisatieprofessionals. In zijn werk is hij altijd bezig met teams in een context van verandering. Martijn is psycholoog, en daarom altijd bezig met vragen die in de onderstroom van groepen leven. Hij coacht teams in alle lagen van de organisatie, en in alle sectoren, zowel profit als non-profit. Daarnaast begeleidt hij veranderprocessen bij organisaties die meer teamvriendelijk willen worden en hij verzorgt ontwikkelprogramma's voor teamleiders en teamcoaches. Daarnaast is hij een veelgevraagd spreker en workshopbegeleider. Hij is een ervaringsdeskundige die leert in de praktijk

en daar regelmatig over schrijft. Artikelen en blogs, en diverse boeken, zoals het *kritische Kantoolog* (2005) en het succesvolle handboek *Team op Vleugels* (2009). In 2017 verschijnt hiervan een opvolger, speciaal voor Teamcoaches. Veel artikelen staan op zijn site: www.teamchange.nl

4 PRAKTISCHE INFORMATIE

START VAN HET PROGRAMMA EN DATA

Het programma start ieder jaar in september. Er wordt in tweedaagse workshops gewerkt met een tussenliggend avondprogramma. De data van de workshops zijn in het komende academisch jaar:

16 en 17 september 2019

18 en 19 november 2019

13 en 14 januari 2020

16 en 17 maart 2020

18 en 19 mei 2020

INTAKE EN TOELATING

Na aanmelding voor het programma volgt een intakegesprek. U kunt zich voorlopig aanmelden door een email te sturen aan Lisette Tepe (m.l.tepe@vu.nl). Als u een plaats wilt reserveren kunt u het inschrijfformulier mailen of sturen naar het secretariaat van de opleiding, namelijk:

Vrije Universiteit Amsterdam
SBE Executive Education, PGO Executive Teamcoaching
T.a.v. Lisette Tepe (6A-75)
De Boelelaan 1105
1081 HV AMSTERDAM

Het inschrijfformulier vindt u achter in deze brochure.

In het intakegesprek met de programmaleiding gaan de deelnemer en de docent na of deelname voldoende rendement oplevert voor de deelnemer.

KOSTEN EN TIJDSINVESTERING

De kosten voor de deelnemers bedragen € 9.400, exclusief reis- en overnachtingkosten. Het programma vraagt een tijdsinvestering van ca 13 dagen plus 10 dagdelen voorbereiding in een tijdbestek van 10 maanden.

LOCATIE

Het programma wordt verzorgd in een conferentieoord centraal in Nederland. Overnachten en dineren is mogelijk, op eigen kosten en initiatief.

CERTIFICAAT EN ROUTE NAAR DE MASTER IN EXECUTIVE COACHING

De postgraduate opleiding executive teamcoaching leidt op tot een door de Vrije Universiteit erkend certificaat. Toetsing vindt plaats aan de hand van presentaties over de eigen praktijktheorie en stijl als teamcoach, een casestudy en reflectieverslagen. Na succesvolle afronding kunnen deelnemers inschrijven voor supervisiebijeenkomsten zodat er ruimte blijft voor reflectie en professionele ontwikkeling samen met andere alumni.

Op dit moment zijn er twee vervolgopleidingen mogelijk na het volgen van de postgraduate opleiding Executive Teamcoaching, namelijk:

De eerste route is voor professionals die op zoek zijn naar een beroepskwalificatie: de opleiding tot **VU Certified Executive Coach**. Deze wordt op gezag van de Vrije Universiteit uitgereikt. In deze variant volgen deelnemers zowel de PGO Executive Coaching (ee.sbe.vu.nl/executive-coaching) als de PGO Executive Teamcoaching. Daarna volgt een derde jaar waarin u, met begeleiding, een eigen onderzoek uitvoert, resulterend in een publicabel artikel.

Voor professionals die op zoek zijn naar een geaccrediteerde **Master in Science** en ook breder geïnteresseerd zijn in de bedrijfskundige context waarin veel cliënten werken. Deze deelnemers kunnen de PGO EC of de PGO ETC combineren met de parttime opleiding Bedrijfskunde van de VU. Dit programma leidt op tot een Msc in de Bedrijfskunde met specialisatie executive (team)coaching.

NADERE INFORMATIE

Voor nadere informatie over het programma kunt u contact opnemen met de programmaleiding namelijk:

Drs. Mieke Reidinga, 06 234 98 829 of via mieke.reidinga@gmail.com

Lisette Tepe, 020 598 6150 of via m.l.tepe@vu.nl

AANMELDING VOOR DE POSTGRADUATE OPLEIDING EXECUTIVE TEAMCOACHING INSCHRIJFFORMULIER

PERSOONLIJKE GEGEVENS VAN DE KANDIDAAT

Naam: _____
Evt. titel(s): _____
Roepnaam: _____
Geboortedatum: _____
Geboorteplaats: _____
Nationaliteit: _____
Huisadres: _____
Postcode/plaats: _____
Tel.privé: _____
Mobiel: _____
E-mail: _____

Werkgever: _____
Postbus/adres: _____
Postcode/plaats: _____
Tel. werk: _____

OPLEIDING/BEZOCHTE ONDERWIJSINSTELLINGEN

Naam	van	tot	Diploma
_____			
_____			
_____			
_____			
_____			

EVENTUELE ANDERE RELEVANTE DIPLOMA'S

_____
_____
_____
_____

MEDEWERKING VAN DE WERKGEVER

Ondergetekende heeft kennis genomen van de voorwaarden tot toelating en deelname, zoals deze zijn gepubliceerd in de brochure postgraduate opleiding Executive Teamcoaching.

Plaats

Datum

Handtekening

Functie

Factuuradres

(indien afwijkend van huisadres)

Wilt u dit formulier met een kopie van het hoogst behaalde diploma (WO of HBO) en een kopie van paspoort of identiteitsbewijs via e-mail versturen naar:

m.l.tepe@vu.nl

Of per post versturen naar:

Vrije Universiteit Amsterdam
SBE Executive Education, PGO Executive Teamcoaching
T.a.v. Lisette Tepe
De Boelelaan 1105
1081 HV AMSTERDAM

